Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 24 травня 2012 року № 21 (444)

БИКІВНЯНСЬКІ МОГИЛИ. НАШ БІЛЬ. І ПАМ'ЯТЬ

Щороку, у третю неділю травня, ми приходимо в Биківню. Вклоняємося могилам (врешті, весь Биківнянський ліс – це суцільна могила), де лежать сотні тисяч наших земляків, невинно убієнних більшовицьким режимом у 1937–1938 роках, молимося за упокій їхніх душ, покладаємо квіти до пам'ятників. Ці скорботні урочистості від початку 90-х завжди були громадянським актом і проводилися з ініціативи громадських організацій, зокрема, Товариства "Меморіал".

У Биківню йдуть за покликом серця, насамперед, звичайні громадяни, зокрема, ті, чиї батьки й діди тут знайшли свій останній прихисток. З-поміж політичних партій тут завжди були присутні, здебільшого, праві сили. Так, члени Конгресу Українських Націоналістів, від початку створення партії, щоріч беруть участь у Биківнянських заходах. Утім, годі назвати всіх людей доброї волі, в Україні та поза нею сущих, які побували у цьому святому й трагічному для українців місці, вважаючи, як, приміром, Папа Павло II, таке паломництво обов'язком сумління. Владоможці з Банкової, щоправда, тривалий час такого поклику сумління не відчували, зате очільники столиці раніше в Биківню навідувалися разом з народом.

Ставши Прем'єр-міністром України, Віктор Ющенко був першим, хто проклав сюди шлях і для державних керівників. Саме за його прем'єрства уряд ухвалив рішення про створення Національного історико-меморіального заповідника "Биківнянські могили". А в травні 2007 року Президент Віктор Ющенко підписав Указ "Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 років", у якому, нагадаємо, було, зокрема, зазначено наступне:

"З метою належного вшанування пам'яті жертв політичних репресій, привернення уваги суспільства до трагічних подій в історії України, викликаних насильницьким впровадженням комуністичної ідеології, відродження національної пам'яті, утвердження нетерпимості до будь-яких проявів насильства проти людства та у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937–1938 років, на підтримку ініціативи громадськості постановляю:

1. Установити в Україні День пам'яті жертв політичних репресій, який відзначати щороку у третю неділю травня".

Закінчення на 2-й стор.

ЗВЕРНЕННЯ

ВСТАВАЙ, УКРАЇНО, НА ЗАХИСТ СВОЄЇ МОВИ!

Сьогодні, о 13-й годині, коло будинку Верховної Ради розпочинається акція на захист української мови. Її учасники протестуватимуть проти знищення української мови – тепер уже на державному рівні.

Саме 24 травня парламент розглядатиме законопроект записних українофобів Колісниченка – Ківалова "Про засади державної мовної політики". Мета цього зловісного "документа" – фактичне знищення української мови на половині території України, зокрема, в її містах. За задумом К. – К., у регіонах, де набереться 10 відсотків громадян, які вважають рідною неукраїнську мову, державна "анулюється": її буде усунено із державних установ, вишів, шкіл і т. п.

Українська громадськість попереджає: якщо, як пригрозив В.Колісниченко, за його горе-проект проголосують "регіонали" і комуністи, то у відповідь по всій Україні буде розгорнуто кампанію зі знищення рейтингу Партії регіонів. Навряд чи зможуть відтепер розраховувати на прихильність української спільноти ті громадські організації, що долучилися до українофобського законопроекту. Серед таких, зокрема, є представники Демократичної спілки угорців України, Єврейського фонду України, Румунської спільноти України. Зате нема жодного науковця, чого і треба було сподіватися. Насправді жодна притомна людина, якої б національності вона не була, не захоче бути в компанії бузувірів і расистів, які, чи то задовольняючи свої хворобливі рефлексії, чи обслуговуючи кремлівські забаганки, цілеспрямовано знищують мову нації, яка створила нарешті незалежну державу.

Почуття національної гідності, наша честь спонукають нас до рішучих дій. Не дозволимо ворогам топтатися по наших цінностях, не віддамо їм на поталу національні скарби!

Вставай, Україно, на захист рідної мови! Вставай, наша рідна земле!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

22 травня Конгрес Українських Націоналістів разом із партнерами по громадському руховї "Українська патріотична альтернатива" відзначив роковини перепоховання Тараса Шевченка в Україні.

СЛАВА УКРАЇНИ

На честь Великого Кобзаря

Конгрес провів заходи в центрі Києва

Урочистості розпочалась молебнем у церкві Різдва Христового на Подолі Української православної церкви Київського патріархату. Далі патріоти вишикувались у колону з національними та партійними прапорами і пройшли ходою від Поштової площі до пам'ятника Тарасові Шевченку. Попереду колони несли портрет Великого Кобзаря та синьо-жовтий прапор.

Біля пам'ятника Тарасові Шевченку відбувся урочистий мітинг, який вів представник ВУТ "Просвіта" Микола Нестерчук. Перед громадою виступали представники організацій – учасників Української патріотичної альтернативи.

Від Конгресу Українських Націоналістів слово мали Голова партії Степан Брацюнь, заступник Голови Євген Лупаков та голова Секретаріату Головного Проводу Володимир Манько.

"Шевченко – Пророк українського народу. Він міг "піднятися над хмарами" і заглянути в майбутнє і минуле й об'єктивно оцінити сучасне", – сказав лідер Конгресу.

Він зазначив, що український націоналізм бере витоки із творчості Великого Кобзаря, на якій і збудовано головні принципи українського націоналізму.

"Вважаючи українську націю найціннішою суспільною категорією, стверджуємо, що тільки суверенна соборна держава є ефективним гарантом не тільки розвитку, процвітання нації, а і її життя. Це твердження базується на геніальному вислові Шевченка: "В своїй хаті своя правда, і сила, і воля", – сказав Степан Брацюнь.

Голова Конгресу наголосив, що феноменом Шевченка не могли знехтувати навіть вороги України. Всі антиукраїнські окупаційні режими намагались "приручити" поета, але їм це не вдавалось.

– Бо не можна вшановувати Тараса Шевченка і паплюжити при цьому Степана Бандеру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, учасників визвольного руху ОУН і УПА, адже вони виконували Заповіт Великого Кобзаря:

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!

– підкреслив у своїй промові Голова партії.

Прес-служба КУН

ПАМ'ЯТЬ

Разом з кримськотатарським народом

У Криму пройшли жалобні заходи із вшанування пам'яті жертв депортацій кримськотатарського народу.

17 травня у місті Сімферополі в приміщенні Українського музичного театру відбувся вечір-реквієм пам'яті жертв депортації кримськотатарського та інших народів з території Криму. Голова Кримської організації Конгресу Українських Націоналістів Василь Овчарук віддав цей захід на запрошення ветеранів кримськотатарського національного руху. Учасниками меморіального заходу були відомі дисиденти і шістдесятники Євген Сверстюк, Олесь Шевченко, Василь Овсієнко.

Наступного дня, 18 травня, в центрі Сімферополя відбувся велелюдний мітинг. У ньому взяли участь представники кримськотатарської громади, українських національно-патріотичних організацій та делегації кримських татар з Румунії, Узбекистану, США, країн Прибалтики. На закінчення мітингу виступив Голова Меджлісу, народний депутат України Мустафа Джемільов.

Прес-служба КО КУН

Пам'яті жертв політичних репресій

20 травня у м. Дніпропетровську національно-патріотичні сили вшанували пам'ять жертв політичних репресій.

Розпочались заходи ходою активістів по Запорізькому шосе до Поля скорботи. Так називають у Дніпропетровську місце, де був розташований спеціальний об'єкт НКВС, де захоронювали розстріляних в'язнів. Тепер тут побудовано Меморіал пам'яті жертв Голодоморів і політичних репресій.

Представники місцевих організацій Конгресу Українських Націоналістів, "Нашої України", "Фронту змін", "Батьківщини", ВО "Свобода", ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка, ветеранської організації І. Юхновського поклали квіти до Меморіалу, після чого загиблих вшанували хвилиною мовчання. Священики Української православної церкви Київського патріархату відслужили панахиду за невинно убієнними жертвами комуністичного режиму.

Молоді патріоти на завершення заходу символічно спалили прапори тоталітарних режимів XX століття: комуністичного і нацистського.

Закінчився мітинг спільним виконанням Гімну України.

Прес-служба Дніпропетровської ОО КУН

РЕКВІЄМ

БИКІВНЯНСЬКІ МОГИЛИ...

Відтоді, як і заведено в цивілізованому світі, в Україні стали вшановувати пам'ять жертв політичних репресій на державному рівні. Минулого року, в листопадові дні, коли наша країна поминала своїх, заморених голодоморами, синів і дочок, четверо президентів України – Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко і Віктор Янукович – разом поїхали до Биківнянських могил. Це був добрий знак, він бринів надією...

А на цьогорічний травень все стало "на круги своя" – в найгіршому розумінні отих самих "кругів". Указ Віктора Ющенка за №431/2007 про встановлення Дня пам'яті жертв політичних репресій, слава Богу, ніхто не скасовував, але й відзначати його в третю неділю травня Банкова не захотіла. Напередодні, в суботу, на територію Національного заповідника "Биківнянські могили" було доставлено квіти від керівників держави – поспіхом і без "зайвої" публічності й, зрозуміло, без їхньої, керівників, участі. Далі в Биківню прибули представники об'єднаної опозиції. Вони, схоже, також переймалися, аби їх не запідозрили в причетності до виконання Указу експрезидента. Тим часом схвильована громадськість обривала телефони "Меморіалу" з одним запитанням: чи будуть у Биківні традиційні скорботні урочистості в неділю, 20 травня?

Урочистості відбулися. Священики УПЦ Київського патріархату, Української греко-католицької та автокефальної церков відслужили панахиду за упокій невинно убієнних. Голова Київської міської організації товариства "Меморіал" імені Василя Стуса Роман Круцик відкрив мітинг – реквієм, першим на якому виступив відомий політик Степан Хмара. Далі мегафон (Київська міськдержадміністрація, пообіцявши забезпечити бодай озвучення мітингу, слова не дотримала) переходив до політиків і громадських діячів, які давно відомі українцям своєю послідовно принциповою позицією. "Хтось дивується, чому тут нема чинного Президента, голів уряду та парламенту, – сказав Роман Круцик, – а я не дивуюся, бо прекрасно розумію, що в Україні ми маємо антиукраїнську владу. Владоможці, та й опозиція, бояться людей. Тому, може, й добре, що вони сьогодні не осквернять це святе місце"

Далі присутні почули народних депутатів України Івана Зайця та Ярослава Кендзьора, голову Всеукраїнського Товариства "Меморіал" Леся Танюка та одного із першопрохідців відродження правди про Биківню Миколу Лисенка, голову Білоцерківської станиці Братства ОУН-УПА Київщини Теодора Дячуна та багатьох інших чесних українців. Вони говорили про історичну пам'ять, про те, чого ніколи, за жодних умов і за всякої влади не можна забувати, – про великі втрати України, її трагедію, спричинену окупантами, про нинішню неукраїнську владу, "якої тут нема, і це добре". А ще говорили, що вірять у майбутнє Української держави, у відродження цінностей нашого народу.

Так, Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь наголосив, що українці, які пережили катастрофу, спричинену організованими Кремлем геноцидом, тотальним знищенням народу за національною ознакою, масовими вбивствами й політичними репресіями, не втратили своєї національної пам'яті, своїх святинь. А тепер ще й дуже важливо відродити почуття національної гідності й нікому не дозволяти себе принижувати.

– Україна традиційно сповідувала європейські цінності, які намагалися нівелювати окупанти різних мастей, – зазначив Голова Конгресу. – Маємо повернути своїй Батьківщині добре ім'я в сім'ї цивілізованих народів. Уже повертаємо! І саме тому українців підтримують люди доброї волі, благородні вчинки яких ми завжди пам'ятатимемо.

Саме так – як чин благородства – сприйняли всі присутні на Биківнянських заходах участь у них амбасадорів п'яти країн – США, Канади, Чехії, Румунії, Словаччини. Вони гідно вшанували пам'ять жертв політичних репресій покладанням квітів до пам'ятника. Посли США і Канади виступили на мітингу.

– Я приходжу сюди третій рік поспіль, – сказав посол США в Україні Джон Теффт, – щоб згадати тих, хто тут загинув, згадати їхні сім'ї, згадати їхню трагедію. Ми завжди підтримуємо і розуміємо важливість оприлюднення правди про ті часи. Цей меморіал існує для того, щоби показати правду всьому світові з надією, що це більше ніколи не повториться.

Насамкінець легендарний хор "Гомін" з його незмінним керівником Леопольдом Ященком виконав "Червону калину". Державний Гімн України співали всі присутні.

...На останок декілька слів про почуття власної гідності. Державна влада проігнорувала свій священний перед українським народом обов'язок – вшанування пам'яті закатованих російськими окупантами українців у визначений на державному рівні день. Уперше демонстративно зневажила цей скорботний захід Київська міськдержадміністрація та її голова. Вони не тільки проігнорували традицію пошанування пам'яті жертв політичних репресій, а й подріб'язковому напакостили: не дали ні автобусів, ні озвучення. Було соромно, коли посли говорили в мегафон. Якби такий виклик суспільству, подібний акт демонстративної зневаги раптом дозволила собі влада будь-якої цивілізованої країни, то, на вашу думку, скільки державних чиновників найвищого рангу вже наступного дня подали б у відставку, не чекаючи цілком закономірної реакції своїх громадян, людей, що мають почуття власної гідності? Отож бо. Думаймо, люди!

Ольга ДМИТРЕНКО

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПОДІЯ

У КИЄВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ УКРАЇНСЬКУ ПАТРІОТИЧНУ АЛЬТЕРНАТИВУ

21 травня в інформаційній агенції "Укрінформ" відбулась прес-конференція з нагоди утворення громадського руху "Українська патріотична альтернатива".

Громадський рух УПА створено київськими міськими організаціями Конгресу Українських Націоналістів, Української Народної Партії, УНА-УНСО, ВУТ "Просвіта", Української партії та Спілки офіцерів України. Патріотичні організації, що увійшли до УПА, зазначають, що метою громадського руху є захист і збереження прав і свобод українського народу.

"Починаймо масовий рух проти будь-яких утисків наших прав, наших свобод, проти мародерів усіх мастей. Вони домагаються влади задля своїх вузько-корпоративних інтересів, а ми підтримуємо тих, хто неухильно і послідовно обстоює українські національні пріоритети", – йдеться у зверненні новоствореного громадського руху.

На прес-конференції виступив голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Володимир Манько. Він зазначив, що створення Української патріотичної альтернативи є на часі, оскільки "сьогодні до влади рвуться люди, яким байдуже все українське, які сприймають факт існування незалежності України лише як можливість безборонно визискувати її ресурс. І за таку можливість вони запекло борються між собою, цинічно втягуючи в цю боротьбу український народ".

Володимир Манько у своєму виступі висловив протест проти ліквідації Об'єднання Українців Росії, назвавши рішення московського суду безпрецедентним.

Заступник Голови Конгресу Євген Лупаков наголосив, що мародери від влади своїми скороченнями довели українську армію до межі, за якою стоїть втрата обороноздатності держави. "Ресурси, які скеровуються на армію, розкрадаються. Ми вимагаємо припинити скорочення чисельності українського війська, негайної відставки чинного міністра оборони України та розслідування фактів розкрадання грошей в оборонному відомстві", – зазначив Євген Лупаков.

Інші учасники прес-конференції звернули увагу журналістів на нагальну потребу захистити в Українській державі національну культуру, освіту, українську мову. Йшлося також про бачення громадського руху "Українська патріотична альтернатива" розвитку економіки, молодіжної та соціальної сфери.

Прес-служба КУН

Наші корпункти

Вінниця	В'ячеслав Березовський	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 758-31-13
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ЗАБУТТЮ НЕ ПІДЛЯГАЄ

"І ЗНОВУ БРОДИТЬ ПОПІД МУРАМИ МОЯ РОЗТЕРЗАНА ДУША"

Щорічно самбірська громада збирається біля Пам'ятного знака поруч з виховною колонією. У глибокій скорботі вшановує пам'ять закатованих за товстими мурами, в минулому – тюрми. Вшосте поспіль у третю неділю травня тут відбувається віче-реквієм за убієнними.

У неділю, 20 травня, біля Пам'ятного знака духовні отці Богдан Добрянський, Василь Мазур, Микола Юзич, Ігор Поливка відслужили панахиду. Присутні помолилися за упокій душ загиблих мученицькою смертю в застінках тюрми. У кожному виступі – душпастирів, політиків, громадських активістів – звучала тривога: коли ж нарешті в старших і молодших громадян серце і розум діятимуть в унісон? Коли на поважні зібрання, віче вони приходитимуть усі разом, адже сила нації – в нашій єдності, монолітності. Отець-декан Богдан Добрянський з болем зазначив, як мало молодих людей беруть участь у відзначенні історичних подій, таких трагічних для нації.Невже збайдужіли? Сумно...

Міський голова Тарас Копиляк наголосив, що завдяки славним героям нині маємо вільну Україну, і подякував духовним отцям за напутні, щирі слова.

Відомий меценат Андрій Лопушанський лаконічно сказав: "Вшановуємо пам'ять тих, кого знищила тоталітарна система. Вони загинули, але не зламались, бо переслідували одну мету – боротись за рідну Україну. Це великий виховний приклад патріотизму для юного покоління". Він пробажав усім самбірчанам успіхів і поклав квіти до підніжжя Пам'ятного знака.

На вічі виступили голова міськрайонного товариства "Просвіта" Олександра Сумарук, колишній політв'язень Ганна Кульчицька. Вона та її землячка з Кульчиць Розалія Береза прочитали власні вірші, в яких біль за мільйонами загиблих борців за волю України. Прикро, що на 21-му році Незалежності часто трапляються прояви антиукраїнства. "І знову бродить попід мурами моя розтерзана душа", – ці щемні рядки з вірша Ганни Кульчицької...

На завершення прозвучав духовний гімн "Боже великий, єдиний, нам Україну храни".

За повідомленнями ЗМІ

На світлині: на віче у Самборі виступає Андрій ЛОПУШАНСЬКИЙ

ВТРАТА

ВІДІЙШОВ У ЗАСВІТИ ВИДАТНИЙ УКРАЇНЕЦЬ

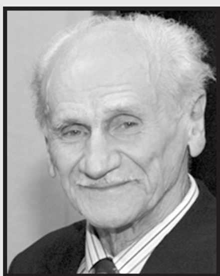

Вчора загинув Борис Возницький. Смерть наздогнала його в дорозі. Він, як завжди, квапився, звісно ж, у музейних, чи інших, не менше важливих, справах. Кажуть, зупинилося серце й обличчям він прикипів до керма. Його не стало, у що важко повірити, як і змиритися з непоправною втратою. Він був видатним українцем, оборонцем і хранителем української культури, її мистецьких скарбів, її спадщини.

Борис Григорович Возницький – Герой України, лауреат Національної премії імені Траса Шевченка, академік Української академії мистецтв, директор Львівської галереї мистецтв – належить до когорти найвизначніших діячів української культури новітньої доби. Своїм подвижницьким життям він довів, що в найскладніших умовах можна творити, жити й трудитися в ім"я української нації. Завдяки його принциповій і мужній позиції врятовані унікальні пам"ятки, величезні пласти нашої культурної спадщини, відновлені замки, відреставровані ікори, храми, історичні полотна.

Бориса Возницького знали й шанували в культурному середовищі не лише України, а й Польщі, Франції, Австрії та багатьох країн Європи. Його авторитетну думку враховували найпрестижніші європейські мистецькі установи.

Він загинув на 86-му році життя. Проте був повен сил, оптимізму, невичерпної енергії та безкомпромісної рішучості. Зі смертю Бориса Возницького осиротів культурно-мистецький світ, який щиро шанував його ще й за шляхетність, вроджену інтелігентність – риси, притаманні справжній українській еліті.

Сумуємо і схиляємося перед життєвим подвигом Бориса Григоровича. Висловлюємо сердечні співчуття його рідним і близьким.

Нехай Всевишній прийме його душу в царство своє – там, де праведні спочивають.

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ІДЕЯ ТИ ЧИН

23 травня, в День Героїв, Конгрес Українських Націоналістів разом із Київським крайовим Братством ОУН-УПА та Спілкою офіцерів України вшанували пам'ять визначного діяча ОУН, теоретика українського націоналізму Дмитра Мирона-Орлика.

ДЕНЬ ГЕРОЇВ У КИЄВІ

Біля стін Національного оперного театру України, на розі вулиць Богдана Хмельницького і Миколи Лисенка у Києві, на місці, де у 1941 році Дмитро Мирон-Орлик загинув від рук гестапо, зібралися ветерани повстанського руху, активісти Конгресу, а також представники Української партії, Української народної партії, ВУТ "Просвіта" та Спілки офіцерів України.

На початку урочистого заходу Голова КУН Степан Брацюнь та його заступник, капітан першого рангу Євген Лупаков поклали квіти до меморіальної дошки Дмитру Мирону-Орлику. На мітингу виголосив вітальне слово ветеран УПА, голова Київського крайового Братства ОУН-УПА Орест Васкул.

"Сьогодні ми згадуємо і вшановуємо наших Провідників, які загинули від рук більшовицьких окупантів: Миколу Міхновського, Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Степана Бандеру, а також Дмитра Мирона-Орлика, якого вбили гітлерівці. Ми маємо пам'ятати всіх героїв, що віддали свої життя за волю України, і щороку відзначати День Героїв", – сказав Орест Васкул.

Урочистості мітингу надала "Молитва українського націоналіста – воїна УПА", яку натхненно продекламував ветеран УПА Михайло Стус. Власну поезію, присвячену українським героям, прочитав перед громадою голова Київської міської організації Конгресу Юрій Шепетюк.

Про потребу продовжувати і плекати традицію вшанування справжніх українських героїв сказав у своїй промові заступник Голови Конгресу Євген Лупаков. "Слава наших героїв невмируща, і на цій славі ми виховаємо нове покоління українців", – наголосив він.

Голова Конгресу Степан Брацюнь, виступаючи на мітингу, зазначив: "Конгрес Українських Націоналістів пишається тим, що впродовж 20-ти років продовжує традицію, започатковану ОУН, – вшановувати українських героїв 23 травня. Ми ініціювали відновлення цього свята в Україні й тепер можемо із впевненістю сказати, що День Героїв став всеукраїнським святом, яке відзначає широке коло громадських, політичних організацій по всій країні".

Лідер партії подякував Київському крайовому Братству ОУН-УПА за встановлення меморіальної дошки Дмитру Мирону-Орлику на стіні Національного оперного театру в Києві та закликав киян щороку 23 травня приходити на це святе місце, щоб вшановувати пам'ять Провідника ОУН та всіх українських героїв.

Прес-служба КУН

ДАЛІ БУДЕ!

НАША ТЕРИТОРІЯ СВОБОДИ

"Ніч у Літмузеї" в Харкові традиційно збирає тисячі молодих людей. Цього року дійство під назвою "Далі буде!" почалось 19 травня о 17.00 читанням з музейного балкону віршів поетами – учасниками фестивалю "Київські лаври" з Польщі, Москви і, звісно, нашими – зі Львова та Києва. За годину в музейному садку вже яблуку ніде було впасти. Слухали рок, танцювали, грали в музейні атракціони і терпляче вистоювали години, щоб потрапити на 15 хвилин у музей і взяти участь в ігрових бліц-екскурсіях, присвячених цьогорічним ювілярам Григорію Сковороді, Гнатові Хоткевичу, Лесю Курбасу, Михайлові Семенку, Миколі Кулішу, а також "Червоній фірі", якій нещодавно відзначили двадцять… А ще для дітей вперше пропонувались вечірні пізнавальні заняття з писанками на великодній виставці

Прикметно, що цього року більше, ніж у минулі роки, було гостей з Росії, яких можна було впізнати по незадоволених обличчях, зверхніх поглядах і роздратованих відповідях. Приміром, на доброзичливе питання : "А ви читали "Камінну душу" Гната Хоткевича?" – чулася різка, презирлива відповідь: "Спасибо, нет."

А у садку між рядами веселої публіки ходило якесь чмо і тицяло в обличчя хлопців і дівчат наворочений диктофон в надії на скандальчик: "А вас тут всех заставляют гаваріть по-украински?" – "Ага. От зараз "Собаки в космосі" закінчать виступати… І точно вас покусають. Так що тікайте звідси, бо тут вас рятувати нікому…"

Були й випадки з компаніями харківців, які приходили до музею родинами. Жінки прохали: "А можна по-русскі? Ми нє панімаєм." А їхні чоловіки до них же: " Ні в якому разі. Проводьте українською. А ми їм будемо перекладати. Нехай хоч тут відчують, в якій країні живуть". І почали дійсно синхронно перекладати текст музейного співробітника. Це справило на жінок таке емоційне враження, що вони одразу "все зрозуміли" і почали відповідати українською, яку колись учили в школі…

Взагалі, за ці двадцять років, попри мільярдні вливання в медійну русифікацію та радянізацію населення, у Харкові відбулась дуже важлива для нашої нації метаморфоза, яка виглядає, як стійка тенденція. Раніше людей, які в побуті, на вулиці розмовляли українською, зараховували або до "західняків", або бачили в них "селючотв". Сьогодні набагато частіше можна почути: " Ти шо, сильно умний? По-українськи разгавариваєш?" Тобто українська на загал сприймається як ознака модерності й інтелектуального росту поряд з російською, яка ще років п'ять тому вважалась головним критерієм самоідентифікації мешканця міста порівняно з вихідцем із села або районних містечок.

Важливо, що ця тенденція вибору української характерна для молоді, яка закінчила школу в часи Незалежності і для якої комунікація українською у відкритому середовищі є не ідеологічним, а природнім способом самовираження. Зрозуміло, що ця тенденція не набула ще масовості. Більшість за течією розмовляє російською. Хоч вільно переходить на українську, коли звертаєшся.

Але очевидно також інше: україномовне молодіжне середовище міста сьогодні значно мобільніше, креативніше а, головне, не виглядає як сіра маса. Це дуже помітно в порівнянні концертів, на які збирається молодь послухати російську попсу, від тих, хто приходить на українських музикантів. На проросійських заходах публіка виглядає як "всі", на одне лице. Українських авторів і виконавців обирають за власним бажанням і особистими смаками не тільки в музиці чи поезії, а в самому характері спілкування – осмислено – життєрадісному. Тому масовість в українському творчому середовищі виглядає як органічне строкате розмаїття особистостей, що не підганяє усіх під одну гребінку, а допомагає людині розкритися, виявити свою неповторність серед інших.

Можливо, тому серед відгуків про "Ніч в Літмузеї" найчастіше звучало слово "свобода". "Отримання справжнього драйву від реальної свободи." Кожен міг бути самим собою: і той, хто прийшов з компанією друзів, і парочки закоханих, і одинаки.

Незадоволені ж і претензійні представники російських культурних кіл довго на нашій території свободи не затримувались, масово втікаючи від музичних укусів "Собак у космосі" і ущипливих образів Жадана… І це так класно! Як би взагалі у Харкові було вільно і радісно жити, коли б вони усі зі своєю штучною і неадекватною величчю повтікали. Та все ще попереду. Далі буде!

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ПОЗИЦІЯ

ЗАЯВА

УВКР з приводу рішення Верховного суду РФ про ліквідацію ОУР

Українська Всесвітня Координаційна Рада висловлює свій рішучий протест проти систематичної політики репресій керівництва Російської Федерації щодо української етнічної меншини на теренах Росії, спрямованої на обмеження її культурних, духовних та інших потреб.

Рішення Верховного суду РФ про ліквідацію єдиної всеросійської української громадської організації "Об'єднання українців Росії" є ще однією ланкою в ланцюгу заходів, які можна розцінювати як політику цілковитої ліквідації та "зачистки" української спільноти в Росії.

Повна відсутність у Росії державних шкіл та дитячих садків з українською мовою викладання, неможливість українцям отримувати теле- і радіопередачі своєю рідною мовою, позбавлення їх можливості відвідання українських церков, виявилося недостатнім – Верховний суд Російської Федерації вирішив ліквідувати й можливість українцям самоорганізовуватися, визнавши поза законом "Об'єднання українців Росії" – організацію з більш як двадцятирічною історією, біля витоків створення якої стояли такі легендарні постаті, як перший український космонавт Павло Попович, відомий літератор Олександр Руденко-Десняк, нинішній голова ОУР, академік, небіж уславленого Олександра Довженка – Тарас Дудко, а також десятки інших авторитетних представників української громади Росії. Ліквідовано організацію, що мала свої представництва у всіх без винятку суб'єктах Російської Федерації. Організацію, яка в своїй діяльності керувалася нормами російського законодавства й принципами міжнародного права, що стосуються прав та свобод представників етнічних меншин.

Розглядаючи справу по суті, Верховний суд Росії цілком проігнорував проведену керівництвом "Об'єднання українців Росії", роботу щодо усунення зауважень російського Міністерства юстиції, задля чого було скликано і проведено позачерговий з'їзд ОУР.

З огляду на викладене вище, вважаємо, що керівництво Української держави повинно зайняти чітку та принципову позицію щодо права на самоорганізацію української громади в Росії, як цього вимагає міжнародне законодавство.

Українська Всесвітня Координаційна Рада відзначає, що Прем'єр-міністр, Міністерство закордонних справ України зайняли адекватну позицію на переговорах з російською стороною щодо відновлення діяльності ОУР. Але, як виявилося, – цього недостатньо. Вважаємо, що в нинішній ситуації повинен заявити свою позицію і Президент України, а становище українців у Росії має бути предметом переговорів на найвищому рівні з керівництвом Російської Федерації.

Ми знаємо, що численні українські громади у світі уважно стежать за розвитком подій у Росії, вони підтримують Об'єднання українців Росії і висловлюють його керівництву та членству свою солідарність.

Українська Всесвітня Координаційна Рада висловлює впевненість, що ніякі дискримінаційні антиукраїнські дії супроти українців Росії сьогодні, як і в минулому, не досягнуть поставленої мети. Впевнені, що українська етнічна меншина в Російській Федерації не зникне з демографічної, соціальної та культурної мапи сучасної Росії.

Ми висловлюємо свою підтримку керівникам українських громад у Росії, тим, хто творив ОУР, тим, хто був і залишається гідними репрезентантами українства в Російській Федерації попри шалений тиск і протидію, ми віримо, що вони виявляться на рівні своєї місії, проявлять солідарність і згуртованість у справі збереження й захисту українського громадського життя в Росії.

Звертаючись до українців Росії, до керівництва ОУР, заявляємо, що Українська Всесвітня Координаційна Рада, українські громади різних держав світу впевнені: спільними зусиллями нам вдасться зберегти реальне Об'єднання українців Росії, як невід'ємну складову частину світового українства.

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло РАТУШНИЙ

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

ЖИТТЯ І ЧИН АНАТОЛІЯ ПОГРІБНОГО

Цьогоріч виповнилося 70 років з дня народження видатного державного і громадського діяча, науковця, професора, доктора філологічних наук, талановитого публіциста, лауреата Шевченківської премії Анатолія Погрібного. Сповнюється і ще одна, сумна дата, – минає 5 років, коли народний професор, як шанобливо називали Анатолія Григоровича за життя, відійшов у засвіти. Спілка письменників України, культурно-просвітницькі організації, зважаючи на багатогранну постать Анатолія Погрібного, оголосили 2012 рік – роком Анатолія Погрібного. Його побратими озвалися книгою "Життя і чин Анатолія Погрібного" (упорядник – головний редактор газети "Слово Просвіти" Любов Голота та вірна соратниця і дружина Галина Погрібна, видавничий центр "Просвіта"). Низка презентацій книги, вечорів його пам'яті уже відбулися у ряді регіонів України. А 17 травня у великій концертній студії Будинку звукозапису Національної радіокомпанії України у циклі прямоефірних передач "Радіоканал "Культура" представляє" книгу презентували широкому українському читацькому загалу. Тут зібралися друзі, родичі, колеги та учні Анатолія Погрібного. Серед них було чимало членів КУН, адже він дружив зі Славою Стецько, співпрацював з Конгресом Українських Націоналістів від початку його створення, був одним із засновників і впродовж багатьох років очолював Всеукраїнське науково-педагогічне товариство ім. Григорія Ващенка.

Відкриваючи передачу, ведуча вечора Любов Голота наголосила: "Життя Анатолія Григоровича Погрібного поєднало такий масив осмисленого і утвердженого щоденною подвижницькою працею чину задля України, що кожна з іпостасей цієї діяльності заслуговує на пошанування. Саме тому просвітяни оголосили 2012 рік – роком Анатолія Погрібного. Задумали і видали книгу спогадів про нього "Життя і чин Анатолія Погрібного". Це книжка наукових розвідок, статей, спогадів. Що спонукало нас до цього – українська справа".

А далі присутні в студії та радіослухачі почули голос з однієї з останніх радіопередач Анатолія Григоровича Погрібного, який згадає кожний, хто хоча би раз його слухав:

"Спілкуймося українською – то значить будьмо мовно такими, якими нас сам Господь Бог та наші предки сподобили на цій землі.

Спілкуймося українською – то значить долаймо властивий ще для багатьох українців страх чи нерішучість перед рідною мовою та говорімо нею впевнено і переконано.

Спілкуймося українською – то значить не обмежуймо простір, де вона із ваших уст звучить, лише власною квартирою та ближчими знайомими.

Спілкуймося українською – то значить спілкуймося нею повсюдно: вдома і на роботі, у магазині й у транспорті, в приміщенні й на вулиці – саме всюди.

Спілкуймося українською – то значить спілкуймося нею з усіма, хто тільки її розуміє; людей же, які не розуміють української мови, практично в Україні нема.

Тож поширимо акцію "Спілкуймося українською" на всю Україну, зробімо її безтерміновою до тих пір, доки українська мова не набуде такого поширення серед українців, як, приміром, російська серед росіян. Заклик утверджувати державну мову українського народу, ініціатива самого українського народу, який саморятуючись від втрати самобутності, власної ментальності повинен рішучістю самих же громадян послідовно вживати свою мову як в особистому побуті так і в суспільному житті. Це й буде напромовистіший та найвирішальніший референдум за нашу мову, націю, за нашу державність".

Це, по суті, його заповіт. А ще один надзвичайно потужний виступ – під час вручення йому Шевченківської премії. Це квінтесенція його світогляду, духовних шукань і, власне, національного світогляду. Ця промова, теза: "…наша мова, як єдина державна мова в Україні, на сьогодні і на прийдешні часи – це той рубіж, з якого ми, українці, ніколи не зійдемо", є і заповітом і його імперативом водночас. Це своєрідний підсумок його життя, який є всі підстави вважати дороговказом і для нас.

Про це говорили у своїх виступах народний депутат України, голова "Просвіти" Павло Мовчан та поет Іван Драч, які присвятили Анатолію Погрібному свої вірші.

Своїми спогадами, цікавими і надзвичайно теплими, людяними, щирими ділилися відомий мовознавець, академік Олександр Пономарів, який нагадав присутнім, що цикл авторських радіопередач ювіляра "Якби ви вчились так, як треба" став вагомим внеском у ствердження української мови на теренах незалежної України. Згадував про подвижницьку працю Анатолія Погрібного на ниві українського слова автор мовних бестселерів Іван Ющук, зокрема, зазначивши: "Якщо від полтавської української душа піднімається, то від полтавського-руського вуха в'януть".

До слова було також запрошено народну артистку України Валентину Ковальську, колишню студентку Анатолія Погрібного, знану радіожурналістку Емму Бобчук, кінорежисера Леоніда Мужука. Виступав і голова чернігівського товариства "Просвіта", редактор газети "Сіверщина" Василь Чепурний та інші.

На завершення голова Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Т.Шевченка Павло Мовчан вручив щойно засновані премії імені Анатолія Погрібного. Їх отримали радіожурналісти Василь Марусик та Галина Дацюк, а також заступник редактора газети "Слово просвіти" Петро Антоненко.

У кінці передачі Любов Голота запросила на сцену дружину пана Анатолія Галину Погрібну та їхнього сина, дуже подібного на Анатолія Погрібного *(див. світлину)*. Промов не було. В очах у них бриніли сльози. Зал стояв і рукоплескав членам родини та світлій пам'яті Анатолія Погрібного.

Богдан ЗАХАРЯК

ПОЗИЦІЯ

Володимир Манько: "Новий Закон про морські порти необхідно скасувати"

Прийняття Верховною Радою Закону про морські порти є зрадою економічних інтересів української держави. У цьому переконаний голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Володимир Манько.

"Новим Законом у портах створюється державна Адміністрація, за якою залишаються лише певні контролюючі функції та забезпечення безпеки судноплавства, а цілі майнові комплекси, які сьогодні перебувають на балансі морських портів як державних підприємств, будуть підлягати приватизації. Головні гідротехнічні споруди портів – причали будуть віддаватись у довгострокову оренду приватним компаніям, це при тому, що їх реконструкція та модернізація буде проводитись за рахунок держави", – каже Манько.

Політик стверджує, що, основні фонди морських портів сьогодні зношені і їм потрібні інвестиції, проте це не означає, що державі треба просто позбутись своєї власності.

"Морські порти України продовжують утримувати позитивну динаміку вантажообігу, а відтак і позитивну динаміку у надходженнях до держбюджету. Держава могла б ефективно господарювати у портах, якби забезпечила якість послуг з перевалки вантажів з одного боку та гнучку тарифну політику і мінімізацію портових зборів з іншого", – продовжує Манько.

"Очевидно, що ініціатором цього Закону є вітчизняний та закордонний приватний капітал, який прагне перерозподілу фінансових потоків під себе. Ми не погоджуємось із таким підходом до державницьких справ і будемо боротись за скасування цього Закону", – наголошує голова Секретаріату Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів.

Прес-служба КУН

Ігор ЛОСЄВ

АКЦЕНТИ

ХТО ВИНЕН?

Згідно з підсумками останніх голосувань у студії Савіка Шустера, більшість людей визнали Україну частиною "Русского мира", а також більшість народжених в Україні не побачили в антиукраїнській агітці "Матч" нічого поганого.

Чим ближче парламентські вибори в Україні, тим акцентуйованішими стають програми ТБ. Поступово зріє відчуття, що правляча партія не знайшла нічого кращого для забезпечення своєї перемоги в жовтні 2012-го, ніж старі випробувані пропагандистські технології. Здається, знову практикуватиметься нацьковування одне на одного різних сегментів українського суспільства за ознакою етнічності, релігійності, мови, культурних переваг тощо. Деякі пробні кроки в цьому напрямку вже робляться. От і Савік Шустер вирішив обговорити церковні проблеми, запросивши до своєї студії, крім ієрархів, ще й діяча компартії Олександра Голуба. Палкий прибічник Московського патріархату комуніст Голуб позиціонував себе захисником "канонічного православ'я". Зокрема, він кинувся виправдовувати вельми одіозну в самій Росії фігуру офіційного представника патріарха Кирила Всеволода Чапліна, який заявив публічно, що "російська армія має воювати скрізь, де є небезпека помаранчевих революцій. У контексті тієї "симфонії", що об'єднує Російську православну церкву з Кремлем, дещо здивувала заява представника УПЦ МП Георгія Коваленка про те, що "ми незалежні від держави". Від української – так, а від російської? А нардеп Голуб, цей "православний комуніст", не вгамовувався, нападаючи на патріарха Київського й Усієї України-Руси Філарета, який був у студії, й заявляючи, що він, Голуб, не визнає Київського патріархату. У той же час, він підкреслив, що є віруючою людиною. Дива та й годі. Спершу Голубу слід було б розібратися, ким він є: послідовником учення Маркса, Енгельса й Леніна з їхнім непримиренним атеїзмом чи християнином. Але нинішні комуністи – великі майстри сидіти на двох, а якщо знадобиться, то й на багатьох стільцях водночас. Лицемірство й безпринципність – їхнє ім'я. Хоч би як вони старалися, не можна одночасно служити Богові й Люциферу. До речі, останньому комуністи послужили, як ніхто інший. Ще не забуто тотальний терор проти церкви, масові бузувірські вбивства священиків і ченців, руйнування храмів і скидання хрестів з куполів, всілякі блюзнірства. А Ленін (від якого "православний комуніст" Голуб начебто не відрікався) писав про священиків тоді ще молодому партійному чиновникові Молотову: "Чим більше ми їх розстріляємо, тим краще буде..."

"Православний комунізм" – це сьогодні найбільша загроза для церкви, оскільки ті, хто заграє з безбожною партією, кидають церкву в безодню реакційності й архаїчності, фактично перетворюючи її саму на політичну партію сектантського типу.

Ще за часів СРСР письменник Володимир Войнович попереджав про небезпеку злиття церкви з компартією й створив літературний образ комуністичного батюшки, "отця Звездонія". Комуністи, борючись проти релігійних обрядів, намагалися замінити хрестини "звіздинами", що давало привід антирадянським жартівникам говорити, що діти тепер будуть не хрещені, а "звіздануті". Отже, товаришеві Голубу треба визначитися. А то якось дивно – і до церкви ходити, й дідуся Леніна почитати, найбільшого безбожника всіх часів і народів. Ще в ранньому дитинстві моя бабуся, малограмотна українська палко віруюча християнка, занепокоєна моїм релігійним вихованням, сказала: "Онучок, ти нікому про це не кажи, але сам маєш знати: Ленін – це Антихрист". Якщо виходити з об'єктивного аналізу його ставлення до віри й церкви, то так і виходить. Утім пам'ятники Антихристові стоять у всій Центральній і Південно-Східній Україні й чомусь нинішню церкву абсолютно не хвилюють. Не хочуть сваритися з комуністами? А ранні християни в минулі часи не боялися сваритися з римськими імператорами, що й забезпечило християнству перемогу...

Поговорили й про горезвісну концепцію "Русского мира", що активно пропагується московським патріархом. Представник УПЦ МП Георгій Коваленко закликав створювати свій український варіант ідеологеми "Русский мир". Москва таких тонких мислителів неодноразово ковтала й випльовувала. Це все те ж таки дрібне малоросійське хитрування, що зводиться до грізної демонстрації дулі в кишені. Інша річ, що безідеологічність в Україні себе вже вичерпала. Не буде в нас своєї ідеології – нав'яжуть чужу. Уже нав'язують. Тому українська інтелігенція зобов'язана розробити ідеологію україноцентричності, українського світу, що охоплює вітчизняне й світове українство.

Шустер провів голосування, й більшість людей у студії визнали Україну частиною "Русского мира". За всієї виправданої підозрілості до "соціології а-ля Шустер" факт неприємний. У наших людей у головах ідеологічна "каша", й ця "каша" реально загрожує Україні. Але винні не лише самі люди (хоча все-таки винні, оскільки не слідують заповіді Канта: "май мужність жити власним розумом"), а, в першу чергу, влада, що тягне країну від Європи до Азії, винне ТБ, де середній українець бачить майже виключно російські серіали, які створюють стійку впевненість у тому, що живе він в одному культурно-політичному просторі з Рязанською й Тамбовською областями. ТБ, буцімто вітчизняне, сьогодні є одним з найпідступніших і найуспішніших русифікаторів України.

А розгляд у такому специфічному контексті проблем церкви дає підставу підозрювати, що на парламентських виборах знову використовуватиметься чинник конфесійного протистояння за участю закордонних ієрархів.

А на 9 травня Шустер розродився спецпрограмою, присвяченою активно пропагованому російському фільму на українську тематику "Матч". Дещо з нього показали, що позбавило необхідності дивитися всю кінострічку. Адже, як відомо, для того, щоб визначити смак супу, його не треба з'їдати повністю, вистачить двох-трьох ложок. Перші кадри, продемонстровані в Шустера, розповідали про прихід німецьких військ до Києва. Окупантів зустрічають з квітами дівчата в українських національних костюмах, а якийсь громадський діяч звертається до німців українською й чує у відповідь: "Ми вас не розуміємо, говоріть російською". Авжеж, уродженцям Баварії та Шлезвіг-Гольштейна російська мова зрозуміліша... Ідеологічний посил зрозумілий. Українці (які не русифікувалися, зберегли ідентичність і мову) – це суціль колаборанти, німецькі прислужники, зрадники. А тим часом, і доказів тому безліч, вермахт зустрічали з квітами практично скрізь, зокрема, й у містах РРФСР. Але цього в російських серіалах про війну (яких сьогодні – море) ніколи не показують. А якщо показують солдатів і офіцерів РВА – Російської визвольної армії генерала Андрія Власова, то ніколи не побачиш тієї символіки, яку вони носили під час війни, – біло-синьо-червоні шеврони на рукавах (нинішній державний прапор Російської Федерації) та зображення Андріївського прапора (нині прапор Військово-морського флоту Російської Федерації). А у фільмі московської "бригади" всі німецькі поліцейські розгулюють Києвом з синьо-жовтими пов'язками. Німці на своїй службі таких вільностей не терпіли. Поліцейський з допоміжної поліції, навербованої з місцевого населення, носив білу нарукавну пов'язку, на якій готичним шрифтом була засвідчена приналежність індивіда до поліції. Фільм, знятий росіянами, присвячено буцімто футбольному "матчу смерті" київського "Динамо" з німецькими командами в окупованому Києві. Але такого матчу, всупереч радянській міфології, не було. Журналіст Деві Аркадьєв, який багато десятиліть пише про київське "Динамо", посилаючись на архівно-документальні дослідження генерала СБУ Пристайка, ще раз підтвердив: такого "матчу смерті" – не було. Це легенда. Було проведено аж 11 матчів "Динамо" в Києві. Чотири футболісти були розстріляні окупантами в інший час і за іншими звинуваченнями, не пов'язаними з футболом. І немає жодних доказів, що саме футбол став причиною цих репресій. На це московська група відреагувала так: "Ми віримо, що такий "матч смерті" був". Вірити, як відомо, можна в усе, що завгодно. Але чому свою віру вони нав'язують як безумовний історичний факт? При цьому показують українців негідниками, антисемітами, злочинцями, дискредитуючи Україну як націю та державу. Певний час тому окремі західні газети дозволяли собі писати про "польські концтабори, де вбивали євреїв". Це викликало шквал обурення в Польщі, поляки провели відповідну кампанію, й тепер на Заході пишуть правильно: "Нацистські табори на території Польщі". Ось так і росіяни намагалися повісити злочини нацистів на українців. До цієї неблагородної місії долучився в студії й київський бізнесмен Вадим Рабинович, який заявив, що в розстрілах євреїв у Бабиному Яру брало участь лише 150 нацистів, а решта (понад тисячу) нібито були українцями з Буковинського куреня. І голова Всеукраїнського єврейського конгресу В.Рабинович думає, що після таких його заяв міжнаціональні відносини в Україні гармонізуються? Дуже я в цьому сумніваюся... Тим часом, В.Рабиновичу не завадило б спочатку ознайомитися з документальними дослідженнями історика Віталія Нахмановича, який встановив, що Буковинський курінь прибув до Києва, коли вже розстріли єврейського населення в Бабиному Яру закінчилися. В.Рабинович сказав, що володіє якимись документами про події в Бабиному Яру. Чому ж він їх досі не оприлюднив, не пустив у науковий обіг? До речі, кілька років тому представники меморіального комплексу Яд-Вашем у Ізраїлі заявляли, що мають у своєму розпорядженні сенсаційні документи, які дискредитують ОУН-УПА. Група українських істориків поїхала до Ізраїлю, щоб з ними ознайомитися. Але документів у наявності не виявилося... Щоправда, показали теку з давно відомими шедеврами пропагандистської творчості радянських спецслужб. А Шустер упивався голосуваннями в студії, коли "народжені в Україні" впритул не побачили в огидній антиукраїнській агітці нічого поганого. Якщо ця молодь, "народжена в Україні", й надалі залишатиметься такою "розумною" й "ерудованою", то доживати своє життя їм доведеться вже не в Україні, а в якійсь іншій країні...

А російський кінопродюсер Дмитро Куликов клявся в своїй любові до України. Куди дітися від їхньої любові, куди від неї втекти? Москвичі, явно вважаючи присутніх у студії безнадійними дурнями, на кшталт тих індіанців, у яких європейські колонізатори за намиста купили острів Мангеттен, натхненно вішали українцям локшину на вуха, доводячи, що фільм зовсім не антиукраїнський. Багато хто повірив. Ну, українська наївність – це особливий феномен. А той же Дмитро Кисельов на інтернет-сайті "Однако" чесно й відверто оцінив фільм "Матч":

"Цей фільм зносить абсурдні прикордонні стовпчики між Малоросією й рештою Росії". Тобто спрямований на ліквідацію Української держави. З чим я вітаю моїх наївних співвітчизників зі студії Савіка Шустера.

А народний артист України (!!!) Остап Ступка, який зіграв мерзенного з морального погляду українця, відстоював своє право реалізовуватися як актор завжди, скрізь і з будь-якого приводу, аби лише запрошували й винагороджували. Запрошений Шустером комуніст Леонід Грач транслював свій звичайний репертуар про захист світу від коричневої чуми на користь чуми червоної, називаючи українських патріотів "націонал-фашистами", а відомого дисидента та правозахисника Семена Глузмана "генетичним антисовєтчиком". Але дуже хвалив сім'ю Ступок за "інтернаціоналізм". Щоправда, Тарас Шевченко про таких українських "інтернаціоналістів" висловлювався цілком чітко...

Продюсер Д.Куликов розповідав некам у студії, як Сталін облагодіяв Україну, давши їй місце в ООН. Але, звісно, не розповів, що Сталін хотів усі 15 радянських республік запхати до ООН, щоб мати там 15 голосів. Але американці заявили, що тоді треба дати місця всім 50 штатам США. "Отцю й учителю" довелося погодитися на три місця: СРСР, УРСР і БССР. Але аж до 1991 року голоси УРСР і БССР належали не українському й білоруському народам, а Москві, яка ними й розпоряджалася на свій розсуд.

Проте остаточно вразив на "5-му каналі" колишній палкий прибічник режиму Леоніда Кучми, а нині настільки ж завзятий адепт Януковича журналіст В'ячеслав Піховшек. Коментуючи сліди тюремних побоїв на тілі Юлії Тимошенко, заслужений кучміст заявив: "Тимошенко сама завдавала собі ударів кулаком у живіт". Приїхали. Якщо так піде далі, то багатьом у нас знадобиться міжнародна гуманітарна психіатрична допомога...

"День", ч.83-84, 18–19 травня 2012

ІСТОРИЧНА ПРАВДА

29-а ГРЕНАДЕРСЬКА ДИВІЗІЯ СС

(1-а російська)

Василь ШПІЦЕР

Суд над Іваном Дем'янюком показав, що в Європі існують антиукраїнські сили, які намагаються власні злочини, вчинені в часи панування нацистського і більшовицького режимів, "повісити" на українців. Якщо навіть Іван Дем'янюк був негідником, який своєю власною зброєю таємно від нацистських охоронців табору знищив 28 тисяч євреїв, то у мене виникає логічне запитання: "А хто відібрав життя у решти 5 млн. 972-х тисяч євреїв?"

У повоєнний період колишні вірні друзі нацистів – радянські комуністи – також звинувачували українців у співпраці з німцями, особливо ж підкреслювали службу наших хлопців у дивізії СС "Галичина". Не перестають про це верзти навіть декотрі сьогоднішні українські історики. Проте у радянські часи замовчувалося, що проти Радянського Союзу на боці нацистської Німеччини воювало немало росіян, в тому числі й у військах СС.

Вважаю своїм обов'язком хоч трохи виправити цю несправедливість і подати доступну сьогодні інформацію про 29-у гренадерську дивізію СС (1-у російську).

Війська СС

В часи перебудови і гласності багато раніше закритої інформації почало появлятися в газетах, журналах, на телебаченні і радіо. Дуже показове повідомлення про співпрацю росіян з німцями було надруковане в "Учительской газете" за 19.09.1989 р.: "Понад мільйон радянських громадян, зі зброєю в руках, воювало проти власного народу. На службу до Гітлера пішли: А. Власов, П. Краснов, А. Шкуро, П. Доманов, фон Паннвіц. Шість полків донського, кубанського, терського, сибірського козацтва загальною чисельністю понад 20 тисяч чоловік воювали в Югославії проти армії Тіто. Бригада Камінського, перетворена в 29-у гренадерську дивізію СС, разом з Туркестанським легіоном брала участь у придушенні Варшавського повстання".

Війська СС виникли на базі утворених у 1925 році захисних загонів Націонал-Соціалістичної Німецької Робітничої партії, до яких тоді вдалося завербувати небагато людей. Але після приходу Гітлера до влади чисельність цієї військово-поліцейської сили нацистів почала зростати, і з 280 осіб у січні 1929 року зросла до 52 000 чоловік у травні 1933 року. Спочатку набір до СС проводився з числа "справжніх арійців" ростом понад 180 см.

Після Польської кампанії, де перші есесівські частини повелися з надзвичайною жорстокістю, було вирішено формувати нові дивізії. На початку 1940 року у війська СС вступила велика кількість добровольців, і їх стало 100 тисяч чоловік. Вимоги моменту й прагнення нескінченно нарощувати міць своєї армії змусили нацистів відмовитися від знаменитих "правил крові". До військ СС почали залучати представників споріднених германських народів – данців, голландців, норвежців, фламандців. Потім до них приєдналися валлони, фіни, шведи, французи. Рослі біляві арійці поступово стали відтискуватися на задній план, в тому числі досить несподіваними формуваннями: в 1943 році була створена мусульманська дивізія "Хандшар"; в 1944 – албанська дивізія "Скандербег" й угорська кавалерійська дивізія; в 1945 – хорватська дивізія "Кама".

На жовтень 1944 року чисельність військ СС була найвищою – у них входив понад мільйон осіб (38 дивізій). З них дві дивізії були російськими: 29-та гренадерська дивізія СС (1-а російська) під командуванням генерал-майора Броніслава Камінського та 30-а гренадерська дивізія СС (2-а російська/1-а білоруська) під командуванням оберштурмбанфюрера Ганса Зійлінга. Крім того, сюди входив російський 15-й козачий кавалерійський корпус СС, який у лютому 1945 року налічував 30-35 тисяч осіб під командуванням генерал-лейтенанта Ґельмута фон Паннвіца.

Броніслав Камінський і його 29-а дивізія СС

Розповідь про 29-у гренадерську дивізію СС досить сповна подана у статті головного редактора воєнно-історичного журналу "Последний довод" Михайла Львовіна під назвою "Броніслав Камінський і його армія". У вступному слові до статті сказано, що вона присвячена маловідомим сторінкам історії Великої Громадянської війни 1941-45 рр. і одному із її найцікавіших персонажів – Броніславу Камінському та створеній ним Російській Визвольній національній армії. Епіграфом до статті стали слова Камінського: "Ідеї націонал-соціалістичної Німеччини та ідеї нової Росії єдині". Багато інформації про цю дивізію СС і про Броніслава Камінського можна знайти і в інтернеті.

Історія 29-ї гренадерської дивізії СС розпочинається з жовтня 1941 року, коли німецькі війська зайняли Брянську та Орловську області. На окупованих теренах німці санкціонували утворення Локотського району, невдовзі розширеного до округу (Локоть – селище у Брянській області, відоме з XVII століття). Керівником округу німці призначили учителя Костянтина Воскобойника, а його заступником – Броніслава Камінського. Нове керівництво створило воєнізовану міліцію чисельністю 200 осіб, щоби боротися проти радянських партизан.

За дорученням зверхника Б. Камінський поїхав у відрядження до командування 2-ою німецькою танковою армією (тоді її очолював знаменитий батько німецьких танкових військ Ґейнц Ґудеріан) і через 12 днів щасливо повернувся з почуттям добре виконаного обов'язку. Результатом поїздки стало те, що німці надали Локотському району автономні права. Залишивши декілька офіцерів для зв'язку, забезпечивши місцевих жителів трофейною зброєю і оподаткувавши її, німці вивели з території району всі свої війська і комендатури. Надалі ці території із загальним населенням 581 тисяча осіб стали називатися Локотською республікою, а збройні сили Локотської республіки отримали назву "Російська Визвольна Народна Армія" (РОНА). Ця армія була укомплектована етнічними росіянами, що мали антирадянські погляди, та солдатами-червоноармійцями, котрі опинились в оточенні німецьких військ. На початок 1943 року чисельність РОНА сягала 12 000 воїнів. Хоча головним завданням РОНА була боротьба з партизанами, окремі її частини брали участь у боях із регулярною радянською армією.

Костянтин Воскобойник 8-го січня 1942 року загинув у бою з партизанами, а його справу продовжив Броніслав Камінський, який розгорнув проти партизанів активні дії і незабаром очистив від них значну територію. Зобов'язавши призначеного обер-бургомістром Камінського піклуватися про спокій і порядок на території довіреної Локотської республіки і здійснювати постачання продовольства для німецьких військ, німецьке командування надало йому повну свободу дій. Фактично це означало надання Камінському необмеженої влади. Слід наголосити, що про Локотську республіку і РОНА знало не тільки військове командування, про її існування знав сам Адольф Гітлер, не кажучи вже про рейхсфюрера СС Генріха Гіммлера.

Броніслав КАМІНСЬКИЙ

Офіційною ідеологією Локотської республіки став націоналізм, правлячою партією – Російська націонал-соціалістична партія на чолі з Камінським, а важливим пунктом її програми – антисемітизм. В основному ж програма партії була схожою з програмою нацистської партії. Один з пунктів цієї програми так і називався "Євреї – вороги народу". По суті в Локотській республіці були встановлені націонал-соціалістичні порядки. Шлюби між євреями і неєвреями заборонялися, були заборонені аборти і велася усіляка боротьба за збереження сім'ї, заборонялися розлучення, признавалися тільки церковні шлюби і заохочувалася народжуваність.

На початку 1943 року радянські війська почали звільняти від німців окуповані території. Коли вони підійшли до Локотської республіки, РОНА Камінського взяла участь у боях проти радянських військ, у яких зазнала великих втрат. Була проведена друга мобілізація, внаслідок якої чисельність РОНА зросла і досягла 20 тисяч вояків.

Що ж до антипартизанської боротьби, то вона не припинялася ні вдень, ні вночі. Усю весну і літо 1943 роки армія Камінського провела у боротьбі з партизанами. Під час найбільшої і найуспішнішої операції "Циганський барон" загинуло понад 1500 партизанів і стільки ж було узято в полон. Окрім цього, було знищено 200 партизанських баз.

У серпні обстановка стала загрозливою через наближення радянської армії, і Камінський після узгодження з німецьким командуванням віддав наказ про евакуацію РОНА у Вітебську область Білорусі. Михайло Львовін пише: "26 серпня, повантаживши танки, артилерію та іншу техніку, частини РОНА разом з цивільною адміністрацією округу і членами сімей – загальним числом до 30 тисяч осіб – виїхали залізницею у Білорусь. Ті, кому не вдалося покинути Локотський округ, організували партизанські загони і подібно до УПА протистояли більшовикам до кінця 40-х років".

Солдати РОНА під командуванням Броніслава Камінського, що прибули у Білорусь, відразу ж були кинуті німецьким командуванням у боротьбу з місцевими партизанами, в якій їм вдалося добитися успіху – заволодіти дорогою на Лепель і очистити навколишні райони від партизанів. З 11 по 17 квітня 1944 року німці провели операції "Злива" і "Весняне свято", в ході яких партизанські угрупування мали бути повністю знищені (було заявлено про знищення 7 011 і 7 697 партизанів). У цих двох операціях РОНА Камінського відзначилася величезними успіхами, дуже швидко просуваючись і завдаючи відчутних втрат партизанам. За участь у цих боях Б. Камінський був нагороджений Залізним Хрестом І класу. Всього на території Брянської і Вітебської областей в 1941–43 рр. бригада РОНА знищила понад 10 тисяч осіб, дотла спалила 24 села.

Влітку 1944 року Броніслава Камінського викликали до польової ставки рейхсфюрера СС у Східній Прусії, де Гіммлер особисто висловив йому свою вдячність за успішні дії його воїнів на благо Німеччини, а сама РОНА, за розпорядженням Гіммлера, була включена до складу військ СС як 29-а гренадерська дивізія військ СС (російська №1). Самому комбригові Б. Камінському був присвоєний чин бригаденфюрера СС і генерал-майора військ СС. У своїй промові 4 серпня 1944 року в Познані Гіммлер особливо відзначив заслуги бійців бригади Камінського у боротьбі з білоруськими партизанами.

Російська 29-а дивізія СС на придушенні Варшавського повстання

1 серпня 1944 року польська "Армія Крайова" у Варшаві піднімає повстання проти німців. Поляки були упевнені в підтримці радянських військ. Проте Сталіну було вигідніше сидіти і спостерігати за тим, як поляки і німці спливають кров'ю у боях на вулицях Варшави. Окрім того, Сталін побачив у ситуації, що склалася, можливість розправитися руками німців з тими поляками, які пізніше могли, в силу своєї антирадянської орієнтації, завдати йому серйозних неприємностей.

На придушення повстання були кинуті німецькі частини СС, а також 29-а гренадерська дивізія СС Броніслава Камінського. Саме дивізія Камінського, яка брала участь у приборканні повстанців у варшавському районі Охота, проявила надзвичайну жорстокість. За свідченнями генерал-лейтенанта німецької армії Р. Штагеля російські есесівці ґвалтували жінок, розстрілювали цивільне населення, грабували будинки. За даними архівного управління ФСБ, у кожного бійця 29-ої гвардійської дивізії СС після повернення з операції було по 15–20 золотих годинників. Під час різанини, влаштованої вояками РОНА 5 серпня 1944 року, було убито 15 тисяч мирних жителів. Цю цифру подають і польські історики. Всього в процесі упокорення повстанців загинуло 235 тисяч осіб, з яких 200 тисяч – мирні жителі.

На вимогу німецького командування угамувати своїх підлеглих Камінський відповів, що його люди втратили у боротьбі з більшовизмом усе своє майно і він не бачить нічого поганого в тому, що вони прагнуть поправити своє матеріальне становище за рахунок поляків, ворожих німцям. Звірства солдатів і офіцерів РОНА не мали меж.

Ось як описує у своїх мемуарах ситуацію з Варшавським повстанням Ґейнц Ґудеріан, тодішній начальник штабу німецьких військ: "Бригада Камінського складалася з колишніх військовополонених, головним чином російських, таких, що вороже ставилися до поляків; бригада Дирлевангера складалася з німецьких штрафників, які повинні були спокутувати свою провину. Сам фон дем Бах одного разу, доповідаючи про наявність озброєння в його частинах, повідомив мене про безчинства своїх підлеглих, присікти які він не в змозі (Еріх фон дем Бах-Зелевський 21 липня 1943 року був призначений відповідальним за розробку і здійснення спеціального завдання по знищенню польських партизанів. У 1944–45 рр. командував різними підрозділами СС, брав найактивнішу участь у придушенні Варшавського повстання – **В.Ш.**). Від його повідомлень волосся ставало дибки, тому я був вимушений того ж вечора доповісти про все Гітлеру і вимагати видалення обох бригад з Варшави. Спочатку Гітлер не погодився задовольнити мої вимоги. Але навіть офіцер зв'язку Гіммлера з Гітлером бригаденфюрер СС Фегелейн змушений був заявити на підтвердження моїх слів: "Так точно, мій фюрере, вони дійсно босяки"! Гітлеру не залишалося нічого іншого, як прийняти мою пропозицію. Фон дем Бах потурбувався про те, щоб Камінського розстріляли – цим він позбувся і небажаного свідка".

Закінчення на 8-й стор.

Олександр СОПРОНЮК,
Асоціація українських письменників

ЕТНОСКАРБ

ВЕЛИКОДНЯ ТУГА

Іноді Господь – так чи так, – але жартує з нами, повертаючи безпосередньо недалекі часові реалії, здійснюючи, здавалось би, неможливе.

…"*Осталася сама у хаті, я у самий перед вилізла на лавку і подивилас у зеркало, яка я на вроду: чи гарна, чи погана? Я довго на себе роздивлялас: я побачила у зеркалі гарненку дівчину, коси чорни, брови чорни, очі темно-зелени блискучі із чорними скалочками і чорними обводками, вія*[1] *чорни та довгі, смуглява, щоки червони, як крашанки. Я дуже була доволна: я побачила, що я була краща за всіх дівчат, з якими я гуляла. Це мене наче підштовхнуло, я така була цему рада, що я із лавки уже не злазила, а скочила на землю*"…

"– Слава Богу, слава Богу, що ми після довгой[і] розлуки зустрілис у добрім здоров[']й[і] у сво[її]й рідні[й] хаті!

– Спасібі Богу за допомогу, нехай Бог родит на всякого долю".

…Простую столичною вулицею Володимирська, гортаючи сторінки дарованого мені фоліанта "Великдень у Романівці", – це з нього щойно цитовані текстові кусники. "Великдень у Романівці" – художній текст-меморат Ганни Кузьмівни Демірської, про давні народні обрядові звичаї Великоднього (білого) тижня. Народжена 1882 року, похресниця Тадея Розеславовича Рильського, батька видатного українського поета Максима Рильського – вона тонко подала традиційний побут, прикмети, народні канони, ігри, пісні, зосібна й ті, що обіймають Великодній празник і його високу таїну. 1977 року Олена Демірська, онука Ганни Кузьмівні, дістала від батька зажовклі, з обтріпаними берегами бабусині рукописи. То був густий, трудний до читання потік думки: майже без розділових крапки-коми, знака м'якшення і часто-густо без великої заголовної літери. Власне, доля цього письма – драматична й непроста: всю війну папери перебули під землею, в прямому сенсі, – аби їм вижити, їх схоронили були у грунт.

Як вислід – минулого, 2011 року, – вийшло на книжку.

…Шукаю улюблений абзац Юлії Патлань – філолог, етнолог, пані Юлія в Національному центрі народної культури "Музей Івана Гончара" завідує сектором "Архів видатних особистостей" – це вона упорядковувала, набирала й готувала текст до друку, даючи до нього посутньо багаті коментарі. Це вона – направду ж таки: в нашому тлінному і грішному житті треба все робити вчасно – встигла і зберегла чесне слово, оригінальний світ і живу автентику тексту, що її онука Ганни Кузьмівни стала була правити й дотягувати до сучасної загальної грамотності.

"…прийшла уже до самого погрібника, який був за хатою під садком. Я пройшла доріжкою до черешні, яка росла під погрібником. Я раптом почула у себе під погрібником звінку прекрасну пісню соловейка. Я подивилас угору на черешню і раптом пресіла до землі: над самою головою незенко на тонкі[й] гіляці сидів наш соловейко, це він тіко прелітів із вірія, із далеких чужіх кра[ї]ів, де він зимував".

Цей діамантовий шмат цитувала на нещодавній презентації в "Українському Домі" подруга Юлії Патлань Лідія Дубиківська-Кальненко, поетеса, завідувач відділу архівів Національного центру народної культури "Музей Івана Гончара", яка редагувала видання.

…Біжу-минаю очима сторінкові рядки – і мимоволі, вмент, мене кидає в добрий холодний піт: так говорили і писали мої бабуся…

Слова: тіко, допіру, сюда, топіру, постий [постій], вичера, тіко, пимнятний [пам'ятний], кішеня, шерепа [дурепа] – останнє часто вживала, земля їй пером, моя мама, Таліна Михайлівна, – викладала естетику й етику, історію української

літератури та англійську мову в Лубенському лісовому технікумі – певне, причини застосовувати його у мами були. Нарешті – штири [чотири]. Тут у мене вже своя скриня: "за три годи – штири діти". Починаєш розкладати-рахувати: початком – 12, далі – 9. На вигін – виходить...

Житомир. Попільня. Саверці. Почуйки. Голуб'ятин. Новоселиця. Кам'янка. Краснянка. Бабуся моя, по батькові, Олександра – звідсіль, з цих країв, царство їм небесне, були. Отож – побут, мова, на вершину письмо, "не облагороджене", справдешнє, що й у книжці цій…

"– Тату, скажіт міні, одколи я знаю, наш соловейко уже не один табун дітей вивів у нашім садку, а от із его дітей у нашім садку нема[й]е і одного.

Батко трохи подумав і отказав, що солов[']й[і] – вилики собствинікі, наш соловей щита[й]е, що наш маленкій та ще вишневий садок, якого солов[']й[і] так люблят, і [й]е его собствиност, що другому соловейку місця тут не хватит. Украіна вилика, лісив, лугів широкіх та садків багато, так що кожному соловейку можна мат свою ограничану собствиност і другому не мішат, і жит весело і щасливо. От чере[з] те коло нашого соловейка нема[й]е его дітей, вони скріз по Вкраїні же[ву]чи, мают свою собствинос[т]"…

– Пожалуста, пройдіть трохи вперед – тут не можна, – коло мене раптом постав поважний надстроковий старшина: темно-сині погони, кокардовий кашкет… Підняв очі догори: сіра будівля, Володимирська, 33. СБУ.

Річ зрозуміла: люди на роботі…Хоча… Кому це заважало і заважає?

Свої українські садки… А в них – свої солов'ї… Чисті – знову ж, таки, свої – продукти… Свій побут… Своє довкілля… Нарешті – цей Великдень. У Романівці…

"Ми стали підходит до церкви і побачили, що вже коло церкви на вигоні зібралос багато людей, і на вигоні против церкви лежало на землі виликіх та довгіх три покоси вирби. Тут дітей і дорослих людей зібралис із чотерох сіл: тут були прехожани із Виликой[і] Чиривки і із Малой[і] Черняvочки, Кошляк і Романівки. Ці чотирі селі обхвачувала одна церква. Усі мали діти і підростки гуляли на шерокім вигоні у вир-би, вони один другого били вирбовим дубцем і на усякі голоса кречали:

– Не я б[']ю, верба б[']е, за тиждин – Виликдин, недалечко червоне я[й]ечко!

Хлопці то таке[и] добре билис, а дівчата билис ізлегенка, при цему преказуюче: "Не я б[']ю!", а доросли стояли, сиділи і балакали за всякі новини: що де чути за посівну, яка уже на носі, і дивилис, як діти гуляют, прегадуюче свой[і] детячі роки. Найбілш балакали про господарскі справи.

У Романовці була [й]еврейска черта, по ці[й] само уліці, но за проваллям на піску, і от на нашу Вербну суботу препав [й]іхній Велекдин, чи Пейсах, і разом суботний сабаш[2]*. І от по цім випадку вони дуже гарно повбира[ли]с у дорогі сукні, у шляпи, а мужчини у панскі косцюми, і цілим ког[ал]ом*[3] *пішли спацером*[4] *проз*[5] *церкву, щоб побачит, що робиця на Вирбі. Проходяче проз хлопців, які билис вирбою, зачали із [й]іх сміяця. Хлопці це замітили, як усі обрушилис на [й]іх і почали під регіт усей[і] громади [й]іх христит вирбою! І вони так утікали, що декотрі навит черевики та шляпи погубили! Хлопці [й]іх загнали за черту на містечко, після цего випадку [й]еврей[і] білш ніколи не ходили на Вирбу"…*

Потому – небавом – Ганна Демірська висновує-розтлумачує історію й походження самої назви села – Романівка. Розповідає – маминими вустами – плавно, колисково, дивиною:

"…Мати засміялас і стала розказуват:

– Ос подивис на хату нашого сусіда, діда Мекити Романенка, це рідний брат Олекси[і] Романенку, Сіргієвому батькові. Романенка хата дуже стара, старішой[і] од ней[і] нема[й]е у силі. Йей стоко років як нашій церкві – білш як двісці років, те ще козацка хата. Ти диви яка вона вилика, у [Й]ей четверо вікон, вона усередині така вилика, хоч кінми грай!

……………………………

Дід Олекса Романенко розказував, [що] ще як він був малий, то ѐму ѐго прадід розказував, що як він був малий, то у цій хаті ця само була обстановка: лави, ікони, які усі були на полотні писани, піч, лежанка, піл, мисник[6]*, ореховa жертка*[7]*. У хаті сотні років була одна мебіль, тіко хату ізверху перекривали свіжою соломою.*

У ці[й] хаті із рода в род жили вилико семнею дружно і щасливо аж до наших[8] *часив, а зараз у ці[й] хаті горе слези і проклят[т]я: явивс у роду виродок, який розрушив у роду віками устроями семейни порадки, які давали щасливо і весело без ніяких сварок жит і хвалит Бога, цей виродок преведе до погибелі цю зразкову стародавню памнятку нашого села. По ці[й] стародавні[й] козацьки[й] хвамилії[і] і звеця наше село Романівка…*

Мати розігнулас і стала оддихат, і дивлячис на Романенкову хату, ніби прегадуюче, сказала:

– Давно це було…"

По цих словах думка знову заводить на душу.

І на пам'ять.

…Розкидані, повагом, на столі губ'яки – бабки, "заячі" гриби, красноголовці. Холодна, в дубовому листі, гладишка. Притрушені вранішньою росою яблука – багаті, з горою, в підкіптюженій каструлі…

…Закинута вікова Україна, коли найдрібніший дощ одрізає село від цивілізації. Де все – без фальшу. Наживо. З вивернутою душею. Близьким мудрим Сумом. Далекою світлою Радістю. Раптовим несподіваним Щастям. Філософською позачасовою з-а-д-у-м-о-ю. Самотній безголос – по вінця з людською великодньою тугою.

Взяті пиловим мохом обійстя. Реліктові мудреці. Огромова пустка – не друком чи в рукописах – свіжа, "в матеріялі" – енциклопедія. Аби лиш прочитати. Те застигле. Непорушне…

То незмога зрозуміти чи усвідомити. Це є. На відчуттях. Природою. І на це – жодних ліків. Це треба сприймати. І край. З оглядин на те, що ця вимучена зболена Україна – то СТАН. Неперейдений. Зсередини. Стан, котрий – планетою. Поза світом і часовим поступом. Знову ж таки: це не можна взяти в руки або ж збагнути. То не дається – не нагнути його, ба більше – не зламати.

Тих, інших, це, власне, найпосутніше й дратує, не дає спати, вивертає і чорно мучить – позаяк нічого тут не переінакшити…

Бо ми тут є.

Духом. Голосом.

З коренів.

Генами, від цієї землі. Не завезені прийшлі заблуди чи зайди. Вільна кров гуртує, єднаючи на круту зав'язь.

…На цій царині такі культурні з'яви як книга Ганни Демірської "Великдень у Романівці" – неперейдені. В суті своїй вони повертають речам їхню притлумлену і занехаяну сучасним "безладом" сутність, тамуючи зокрема задавнену великодню тугу….

* * *

В'яч. МЕДВЕДЕВІ

Тебе ночував далекий поліський
розбурханий сад.
Надиблений дощ розбирав дику цноту
на квітах забутих.
І вітер губив по світах молодий
золотий виноград.
Ти в яблунях був – в твій спомин господньо
й безбожно закутих.

Наляканий місяць роїв зашкарублі й,
здавалось, навіки зарубані думи.
Тебе пробивало до скону – по честі
дитинно й багато.
Глибокі праочі виводили дужі й стривожені
струми.
І біль пробирав посивілу й у смерть
затуманену хату.

І холодом душу у пекло заводив тугий –
до сльози – кущ красолі.
І коні несли вас у гриву густу –
на граничні могили.
І вже не хотів ти од Бога статечної
й ревної долі.
Аби лиш попутня Зоря, Сонце й Вітер
дали тобі сили...

Попільня. Серпень. 2009 р.

---

1 Вії.

2 Шабаш – тут: святкування суботнього дня, відпочинок, передбачений іудаїзмом.

3 Когал, кагал – у Литві та Польщі – єврейська громада, самоврядування. В переносному значенні – галасливий натовп, юрба, збіговисько.

4 Спацір, шпацір – прогулянка, походження, також – крокування, марширування.

5 Повз, мимо.

6 Викреслено: і лави широкі та довгі.

7 Жертка, жердка – вішалка для вбрання у селянській хаті, у вигляді жердини, підвішаної мотузками до стелі вздовж задньої стіни над полом (лежанкою для спання).

8 Викреслено: днів.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

"ЗАМОВЛЯННЯ ІЗ ЛЮБОВІ"

Руслан ЄГОРОВ

Увечері 10 травня у приміщенні Національної Спілки письменників України відбулася презентація поетичної збіки членкині Конгресу Українських Націоналістів Анни Багряної "Замовляння із любові". Без перебільшення – вихід у світ цієї невеликої за обсягом, але вагомої за суттю книжки у видавництві "Твердиня" став подією поетичного життя не тільки столиці.

Окрім самої авторки, яка дарувала публіці власні поезії, перед присутніми виступили директор видавництва "Твердиня", письменник, журналіст Микола Мартинюк, редактор збірки "Замовляння із любові", поет, літературний критик Петро Коробчук, голова Київської організації НСПУ, головний редактор "Української літературної газети" Михайло Сидоржевський, художник Анатолій Риженко.

Ведучий презентації український поет, критик, літературознавець, педагог, доктор філологічних наук, професор, лауреат Шевченківської премії Юрій Ковалів підкреслив, що Анна Багряна спромоглася досконало виразити свій духовний світ і у строфічній, і у верлібровій формі. Додаткової мистецької виразності додали своїми виступами письменник, Заслужений артист України Василь Довжик та співачка, композитор, поет Олена Карпенко.

Від Конгресу Українських Націоналістів і його Голови Степана Брацюня, від друзів-однопартійців і особисто від себе Анну Багряну привітав голова Київської міської організації КУН Юрій Шепетюк.

Довідка
Анна Багряна

Поет, прозаїк, драматург, перекладач.

Народилася 24 березня 1981 року в м.Фастові Київської області.

Закінчила магістратуру Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Авторка п'яти поетичних книг, виданих в Україні, трьох – за кордоном (Польща, Азербайджан, Болгарія); романів "Етимологія крові" (Київ, Факт, 2008) та "Дивна така любов" (Київ, Нора-друк, 2010); книги оповідань для дітей "Анна Багряна про Марію Заньковецьку, Олену Телігу, Вангу, Марію Приймаченко, Славу Стецько" (Київ, Грані-Т, 2010); лібрето до мюзиклу "Глорія"; низки оповідань і п'єс, Опублікованих в антологіях, альманахах, літературних часописах.

Поезія Анни Багряної перекладена 13-ма мовами світу.

Драматичні твори ставилися в театрах Києва, Донецька, Тернополя, а також у м. Чикаго (США).

Учасник міжнародних поетичних фестивалів: Струзькі вечори поезії (Республіка Македонія), "Слов'янські обійми" (Болгарія) та ін.

Лауреат Міжнародної українсько-німецької премії ім. О. Гончара, конкурсів "Коронація слова", "Смолоскип" та Літературного конкурсу СФУЖО ім. Марусі Бек (Канада). За переклад книги поезій Єлисавети Багряної українською мовою удостоєна нагороди "Срібне перо" (Варна, Болгарія, 2009).

Перекладає з польської, болгарської, македонської та сербської мов.

Анна БАГРЯНА

АНТИСАНАТОРІЙ

Вже двадцять сьомий рік
я тут
Загалом непогано
Щоранку годують солодкими
приповідками
про рай після пекла
(запікають їх у мізках до повної
готовності
додаючи родзинок чи перцю)
Після сніданку – дихальна гімнастика:
на повні легені вдихаємо таблицю
Менделєєва
під марш Мендельсона
потім – прогулянка
без дозволу виходити за межі території
гра – в більярд
а кому не вистачає київ – у дурня
Обід
кожен обирає сам – що до вподоби
Наприклад
я вдовольняюся салатом
з електронних листів та музики
Al Di Meola
Знову прогулянка
і знову –
без дозволу виходити за межі території
Розваги – танці із тінями
вечеря – пиво з плітками
Тут кожна доля – скручений з переляку
пергамент
кожна хвороба – невиліковна
кожна година – пік
Іноді
під час чергової прогулянки
хочеться ***вийти*** за межі території
крізь браму з написом:
Обережно! кожен вихід – останній
але
я
так
звикла
до
цього
анти-
санаторію
що
вже
не
уявляю
як
зможу
не
повернутися
сюди

РОЗДІЛЕНЕ

А бодай би розп'яття мого не торкнулась твоя сліпота,
хай задимлені хмари – за кожне діяння – заплатять.
Ми розірвані вже. Розійшлися по вутлих світах
два шляхи, наче шви на тонкому дитячому платті.

Ґейби в пекло упали і стало усе навпаки,
гейби ріки вина мимохіть спалахнули багряним.
Геть від тебе іду і боюся не дати руки,
як тобі під ногами земля розверзатиме рани.

Я так само – полин, над яким ще гуляє імла,
я так само – снігур на холодному пагіллі часу.
Пригадай: а колись золотою сльозою була,
твоїм щастям була, що не встигло іще розпочатись.

ЄДНАЛЬНЕ

Луплять горошини часу по вікнах, тікаючи долу,
мов катафалки – до раю, запряжені довгими снами.
Поміж церквами мого, ніби прадід, старого Подолу
світ поночілий до рештки випльовує пам'ять.

Ні, не народження це, а нарешті прозріння – достоту.
Боже, мій гріх засолодкий, аби його ТАК відпускати,
Вперто іду, залишаю спасіння на потім,
а чи назовсім – себе, у тобі розіп'яту.

Лиш дочекайся мене – попри сни і доці, і тумани
попри фатальний кордон, що роз'єднує дійсність і мрію.
Я долечу. Я воскресну. І повнею стану –
понад церквами Софії.

ВТЕЧА

Іще шабля моя не убила ні скіфа, ні римляна,
потойбічні сніги не торкнулись Балкан і Карпат,
а вже коні летять – візники їх за віжки притримують,
наші коні летять, щоб уже не вертатись назад.

"Хай не згадують нас, хай забудуть, – шепочеш, – навіки".
Скам'янілих богів оминаємо: "Їм не молись!"
Де учора були – там прозоряться сльози на вікнах
і зривається крик, летючи в затуманену вись.

"Хай згадають, – кажу, – бо кого ж, як не нас, їм згадати?"
А розлючений вітер зриває плащі із рамен.
"Ти до мене тулись – аби грому небесне розп'яття
не злякало тебе в цей направду просвітлений день".

Іще трохи, терплю, за терпіння дається сториця,
а мені хоч би грам, хоч би крапля – з криниці води...
"Хай не згадують нас – наші думи, молитви і лиця".
"Хай згадають усе – бо для чого ж лишали сліди?"

Іще шабля моя не убила ні скіфа, ні римляна,
потойбічні сніги не торкнулись Балкан і Карпат,
а вже коні летять – візники їх за віжки притримують,
наші коні летять, щоб уже не вертатись назад.

ІСТОРИЧНА ПРАВДА

29-а ГРЕНАДЕРСЬКА ДИВІЗІЯ СС

Закінчення. Початок на 6-й стор.

Навіть бездушні нацисти були настільки вражені звірячою жорстокістю російських вояків та їхнього командира генерал-майора Броніслава Камінського, що обергруппенфюрер СС Еріх фон дем Бах-Зелевський видав наказ про розстріл командира дивізії Камінського, начальника штабу Шавикіна, дивізійного лікаря і шофера. Було оголошено, що це зробили польські партизани, на підтвердження чого продемонстрували подірявлений кулями і перекинутий в кюветі автомобіль Камінського. На Нюрнберзькому процесі фон дем Бах-Зелевський підтвердив факт розстрілу Камінського у своїх свідченнях, заявивши, що той був розстріляний за мародерство відповідно до законів військового часу. У листопаді 1944 року особовий склад 29-ої гренадерської дивізії СС було влито до 1-ої дивізії Російської визвольної армії (РОА) під командуванням колишнього радянського генерал-лейтенанта Андрія Власова.

Отаку страшну історію залишили після себе 29-а гренадерська дивізія СС, яку ще називали 1-ою російською дивізією СС, та її командир Броніслав Владиславович Камінський. Але радянська пропаганда, історія, освіта, які щедро змальовували у чорних барвах українську дивізію СС "Галичина", в жодних джерелах не згадували про Камінського та його солдатів. І це тоді, коли українці головний свій бій провели з армією більшовиків, які вчинили незліченні злочини проти нашого народу у 1939–41 рр., а РОНА воювала проти рідних російських та білоруських партизанів і вкрила себе вічною ганьбою під час придушення Варшавського повстання.

Теперішні російські шовіністи пішли далі. Після падіння більшовицької імперії у Росії знайшлися політичні сили, що вже не замовчують, а навіть намагаються реабілітувати Камінського та багатьох інших російських військових злочинців-колаборантів, згаданих у цій статті. 6 червня 2005 року Собор російської Катакомбної Церкви Істинних Православних Християн (старого і нового обрядів) під епіграфом "І настав час, щоб царство опанували святі" затвердив такий документ:

"…після уважного вивчення агіографічних пам'ятників, ВИЗНАЧИТИ:

1. На виконання попереднього Визначення від 16.05.1999 р. про збір даних про К. Воскобойника і Б. Камінського і у зв'язку з явною вказівкою Божою про їх безперечну святість, вчинити їх у лик Святих Новомучеників."

22 квітня 1996 року рішенням Головної військової прокуратури (ГВП) Російської Федерації реабілітований відповідно до ст. 3 Закону Російської Федерації "Про реабілітацію жертв політичних репресій" командир 15-го кавалерійського корпусу військ СС генерал-лейтенант Гельмут фон Паннвіц. У 1998 році фон Паннвіцу, Шкуро, Краснову, Султан-Гірею Кличу, Доманову, Кутєпову та іншим у Москві біля храму Всіх Святих був встановлений пам'ятник під назвою "Воїнам російського загальновійськового союзу, російського корпусу, козачого стану, козакам 15-го кавалерійського корпусу (про належність корпусу до СС промовчали – **В.Ш.**), полеглим за віру і вітчизну".

Василь ШПІЦЕР

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9